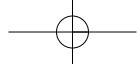

RÉTI ATILLA

Törökfürdő

Atalajdonos, az olajtársaság rettegett vezérigazgatója még a mai értekezetre is csak a fullajtárját, Viktort küldte közénk, aki a szokásos tízperces késessel esett be a „Rezepcia” feliratú helyiség mögötti parányi irodába. Vékony kis aranyláncocska fityegett a csuklóján, karórájáról visított, hogy nápolyi nászújtán képtelen volt a gyors mozgással összecsukható kartondobozról áruló fekete bőrű bevándorló ajánlatát visszautasítani. Kis pocakja jólétről, a mozgás hiányáról árulkodott. „Magyarból” vett öltönyének szürkéskék színéhez, szálkás mintájához nem illett a karácsonyi ajándék nyakkendő fűzőző árnyalata. Mióta betölötté a kastélyszálló ügyvezető igazgatói pozícióját, huszonöt évének minden élettapasztalatát mozgósítva igyekezett felöltözni vendégeinkhez. Leste a magasra nyúlt osztrák vadászok méregzöld öltönyeit, amelyeknek nyakgallérját és zsebeit plüssbársonnyal bélelték, gombjait szarvasagancsból faragták. Figyelte a német párokat, akik egy-egy üzleti vagy szerelmi útra választották rejtekül a mi kis kastélyunkat. Kézségesen nyitogatta az Audik, BMW-k és lehajtott tetejű sportkocsik ajtójait, hogy tulajdonosaik ruganyos Boss, Roberto Cavalli vagy Sergio Rossi cipőikben bevonulhassanak a több száz éves épületbe. A férfiak reggelente is Armani pantallókban és pólókban tanulmányozták az omlett mellett az *Adame Herald Tribune* aznapi számát, melyet én szerkesztettem és nyomtattam ki hajnalonként. Persze, Viktorhoz hasonlatosan magam is szájtátva jártam ide dolgozni az első hónapokban, lenyűgöztek az eredeti Louis Vuitton és Mandarina Duck bőröndök, táskácskák, cifrán kirakott retikülök, a Gucci göncök és Versace koktélruhák. Am nem kezdtem majmolni őket, mint ő, továbbra is megelégedtem a dunaszerdahelyi butikok pókhálós választékával.

Az értekezlet, amit nagyképűen jour fixnek kellett neveznünk, percek alatt véget is ért. Az ügyvezető tolmácsolta Spacek tulajdonos döntését: felszámolás. Indoka, hogy az utóbbi egy évben megcsappant a kastély látogatottsága, ami tetemes veszteségeket okoz, és ezt ő nem kívánja tovább finanszírozni. Gasparkovic, a dagadt séf borgőzös fejjel bőlogatott, ő hamar állást talál Pozsonyban, bár annyit életében nem lopott és nem is fog lopni, mint amennyit itt szarkáskodhatott. Krcmarik, a műszaki vezetőnk „én tudtam előre” ábrázattal vihogott, rá biztosan igényt tartanak még jó ideig. A wellness részleg bonyolult elektronikai rendszerének útvesztőiben csak ő igazodott el, erre gondosan ügyelt, amikor az egyetemről kikerült fiatal mérnök úrfikat osztottak be melléje utódjelöltként. Ők lemorzsolódtak, ő maradt. A füves teniszpálya, a driving rang és a putting green golfgyakorló terek is állandó gondozást igényelnek. Elunatkozgat itt, a nyugdíjig már egy éve sincs hátra. Amúgy nekem az első naptól taszító volt ez a Krcmarik. Vizslatott, járkált utánam, kétértelmű célzásokat tett egyes domborulataimra, amelyeken szívesen végighajtana a fűnyírójával. A műszaki beosztottaktól visszahallottam, hogy Fortissima Fingusnak hív a hátam mögött. Kívülről tudta szlovákul a Monty Python szövegét, a filmből a magyarokra magyar, a tótokra tót csúfneveket ragasztott.

Holocsyová asszonynak viszont patakzottak a könnyei. Őt szinte a mezőről szedte össze három esztendeje a fővárosi fejvadász, aki kiskosztümben és körömcipőben járkált a nagyfödémesi főutcán idevalósi munkaerő után kutatva. Mariska tiszta is volt, szorgos is, a kommunizmusban a szövetkezeti tehenészetben brigádvezetőséggel vitte, az utóbbi években az elhunyt ura után maradt földecskét igazgatta, hozzájárulva esetlen fiacskája egyetemi tanulmányához. A „HR-picsa”, ahogy a kosztümöst hívtuk, addig duruzsolt neki, míg bérbe adta a földet, és elszegődött mint housekeeping manager. Egyszerre kerültünk ide, én az egyetemről, ő meg a még törés előtt álló kukorica-földről. Ismertük egymást a faluból, nagyanyámékkal állítólag szegről-végről rokonok is voltak. Kölcsönösen a szárnyunk alá vettük a másikat. Én elmagyaráztam neki az idegen szavakat, amelyeknek betanulása a korosabb személyzetnek komoly nehézséget okozott. De az úri majmok megkövetelték, hogy a dolgokat ne annak nevezzük, amik valójában. Itt volt például az én névjegykártyám, amin ez állt: Anna Kovacová CEM. Még az egyetemen sem tanították ezt a titulust, de Viktor szeliden megmagyarázta nekem, hogy ez azt jelenti: customer experience manager. Mondtam neki, oké Viktor, de mit *jelent?* Azt nem tudta, de biztatott, hogy angol, német, szlovák, no meg persze magyar nyelvtudásomat, csinosságomat, mosolyomat bevetve közösen áthidal-juk ezt az aprócska értelmezési zavart. Az én dolgom az volt, hogy megszervezzem jólöltözött vendégeink programjait, és folyamatosan kérdezgessem őket, hogy elégedet-tek-e ötcsillagos kastélyszállónk szolgáltatásaival. Az *experience* kitélt persze egyes férfi vendégek tágán szerették volna értelmezni, de erre az esetre is volt receptje Viktornak. Diszkréten át kellett adnom egy vörös színű névjegyet, melyen arany be-tűkkel ez állt: *Bratislava Tavos & Tits*, és felajánlani, hogy Jozef, a mindenbe viszi őket a fővárosi kéjbarlangba. Az ódon falak között terjedő legendák szerint ez a klub is Spacek úr érdekkörébe tartozott.

Miután mindenki érzelmi reakciója utat tört a duruzsoló laptopok által keltett vibrálásban, én azért halkan megkérdeztem:

– Nem gondolja a vezér, hogy mégiscsak megérné visszacsábítani őket? – mindenki tudta persze, hogy kikre gondolok.

– Én is megkérdeztem, Anna, de dührohamot kapott az öreg. És most nem a gerincsérve miatt. Azt ordibálta, elege van a magyarokból, mert az *apa* meg a *fia* szemmel verték a kastélyát, és elüldözték a vendégeket. Amúgy is nehéz napjai vannak, a fiát eltanácsolták az angliai egyetemről, a felesége megint Dubaiba cipelné shopping-hétvégére, Alizkája pedig egyre szemtelenebbül jár-kel az irodaházban, nem érte meg, hogy neki nem adhat V.I.P. belépőkártyát, mivel nem alkalmazottja az olajtársaságnak. Örüljünk, hogy nem tette ki ide közénk kisfőnöknek. Már úgyis mindegy. Megkapjátok a végkielégítéseket, és lesz egy rendes búcsúacsora is pénteken. Arra eljönnek ők is.

– Rohadjanak meg! – böfögte Gasparkovic. – Én nem főzök nekik még egy tál sztrapacskát sem!

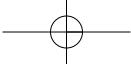
– Itt is alszanak? – hüppögte Mariska. – Mert akkor a lakosztályokban újra kell húzni az ágyneműket.

– Mariska néni! – nyugtattam. – Jó lesz nekik úgy, miképpen van. Hiszen tiszták azok a szobák. Vendég alig járt bennük, mióta kicsapták Frédi bácsiék a törökfür-dőből.

Igen, végül is az egész történet ott kezdődött, hogy a kastélyszálló mellé odaragasztott, ormótlan wellness részleg tervezésénél a nagyokosok egy törökfürdő létesítése mellett döntöttek. Amikor Spacek úr jelképes áron megvette az államtól a kastélyt, és uniós pályázati pénz után nézett, kézenfekvő volt, hogy a *rekreáció* szó nyitja majd ki a pénzosztó bugyellárisokat. Ahhoz meg ugyebár elengedhetetlen egy színvonalasan megépített hammam. A pályázat – hálá Spacek úr kiterjedt politikai kapcsolatrendszerének – nyert, és megkezdődhett az építkezés. Persze előtte helyet kellett találni a kastélyban élő negyven értelmi fogyatékosnak, hiszen a hatvanas évektől kezdve elmegyőgyintézetként működött az egykor fényesebb időket megélt épület. Bár az Adame grófok szellemei nem bánták az együgyűeket, szórakoztatónak társaságra leltek így, mint azelőtt, amikor évtizedekig csak a Dévényi-szorosból fújó szélvihar-démonok, a Duna felől lengedező szellőlányok és a törött ajtókon, ablakokon ki-be suhanó denevérszárnyak adtak háttérzenét szellemvacsonknak. A városnak csúfolt falu szélén a kiürült szövetkezeti irodaházba terelték a bolondokat, így valóban megindulhatott a munka. Spacek úr hetente többször is kihozatta magát a vállalati sofőrrrel, akinek itt-tartózkodásuk alatt rendszeres elfoglaltságot adott az Audi A8 típusú személygépkoci tisztogatása. Az építésvezető – kis, görbe aligemberke – az oligarcha bármilyen hülyeségére igent mondott. Falak csusszantak odébb, ablakok kisebbeket vagy nagyobbodtak meg, lépcsők kerültek oda, ahol nem is volt szintkülönbség, szivarszoba, kártyaszoba, könyvtár cserélt helyet kamrával, fürdőszobával és pincelejáróval. Vitté a közeli Duna az eurómilliókat, de a kastély még így kastélynak látszott, és az avatására összesegregált nagyérdemű heves tapssal köszöntette az építetőt, az új szlovák gazdasági elit leggazdagabb iparmágnását, Spacek urat, aki a hatvanperces tűzijátékot bámulva egyre erősebb fájdalmat érzett a nyakában. Ráadásul ez a kín a jobb karjába is behúzódott, és úgy borította el elméjét, mint a kis-kárpátoki Zerge hegy oldalán felkuszó felhőárnyék a fenyveseket.

A hammam beüzemelését egy német cég munkatársai végezték. A nyakigláb és tudálékos öltönyös meg a hozzáértő, harmadik generációs török családból származó farmeres. A kiskosztümös feladata volt, hogy szigorúan a környékről – utazási költségterítést nem fizet a kastély – verbuváljon erős markú férfiakat, akik kedvet éreznek a hammam-mesteri feladathoz. Aki jelentkezett, az vagy nem volt férfi, vagy nem volt erős kezű. A kocsmákban már fogadásokat kötöttek rá az ivóimborák, hány nap múlva telik ki az ideje a sikkes kis pozsonyi luvnynak, hiszen itt vannak a német urak, de nincs, akit betanítsanak! Azután az egész falu megdöbbenésére Alfréd és a fia, Alfonz beballagtak a kastélyba.

Nádas Frédi és Nádas Fronzi csontkovácsok voltak, akárcsak a felmenőik sokad ízigen. Mikor még a császár csupán kétszáz tótra, de négyezer magyarra nézett szúrósan a szenci járási székhely főterén álló bíróság nagytermében, ha pörös ügyükben igénybe vették a Monarchia igazságszolgáltatását, a Nádasok nagyfödémesi házába már messzi földről zarándokoltak a lumbágós népek. Mosoni, soproni, győri, sőt bécsi polgárasszonynok is átkeltek a pozsonyi Ferenc József-hídon, hogy a Csallóköz szívébe jutva meg szabaduljanak kínjaiktól. A komáromi, cassai és budai betegek is nagy hittel érkeztek az *Aranykert** közepibe, hogy valamelyik Nádas-legény néhány szakszerű mozdulattal helyére illessze csigolyájuk csontjait. Késői utódaik is bírtak ezzel a varázsképességgel, és ismerték a természet ajándékait is. Erdőt, mezőt járva, és kiskertjükben termeszтve für-

késztek a növények titkait. Fekélyes, tisztálatan bőrű pácienseiket citromfűteával borogatták. Nikotinfüggő volt a derékfájós losonci darukezelő? Lestyános teakeverékkel engedték útjára. Szurokfűvel kínálták a fejfájós tanárnőt, fekete ürömmel az epebajos agronómust. Tudták, hogy a lumbágót minden fogja egy másfajta kór, arra is kell az orvosság.

* * *

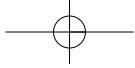
Aranykert: egyes mondák szerint a Csallóköz a Tündérek birodalma volt, bőséges természeti kincsei miatt nevezték így.

A kommunizmus éveiben, amikor Fronzi még az iskolapadot koptatta, Frédi bácsinak rendes állása is volt. A Pálffy uraság egykor szépen épített istállóiban tartott állami méneket gondozta. Egyformán bánt a betegeivel és a lovaival. Gyengédén, szeretettel és gondosan. Körülötte rend volt, tisztság és derű. Ő is el-eljárt a kocsmába, ünneplőt öltött a vasárnap misére, megsiratta a halottait, embert, állatot egyaránt. Pénzt soha nem kért senkitől, a tiszta szobában fogadta a betegeit, annak a sarkában állt egy ósdi almárium még a dédapja idejéből. Amannak a felső fiókja mindég kihúzva állt, aki akart, bedobálhatta a gyógyításért kigondolt koronát, forintot, schillinget, legújabban eurót. Arra elég volt, hogy malacot ne kelljen soha tartaniuk. Azokat Frédi nem szerette, nem is ette a disznóhúst, sőt más húst se nagyon. Fanyalogva a csibe mellét igen, bár a dunai halakból főtt hallevest dicsérte minden. Fronzi, akárcsak az apja, sudár, izmos férfivá lett. Hirtelen választott asszonyt, és apjához illően soha nem vette szájára a falu vagy a járás. Akit választott, ahhoz hű maradt.

Amikor a környékről kifogytak a fedeztetésre váró kancák, az Állami Ménes Hivatal is vágóhídra küldte Frédi csődöreit. Egyet, a Blokád nevűt tudta megvenni vágóárban, a többöt ő maga kísérte el a dunaszerdahelyi húskombinátiig. Azóta fiával együtt csak a gyógyításból éltek. Egy új rendelet értelmében viszont Szlovákiában párthoz kötötték a természetgyógyászkodást. Négy szemeszteren át, heti két alkalommal kellett volna Bratislavába beutazniuk a tanfolyamra, amelynek sikeres elvégzése után kaphattak volna csak oklevelet. Anélkül viszont három év börtönnel is sújtja az új törvény azt, aki engedély nélküli gyógyító tevékenységet végez. Se csődörök, se csontkovácsok. Más választásuk nem lévén, beballagtak a kastélyba. Én vezettem őket a humán-nyanya elé.

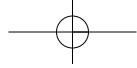
– Asszonyom! – dugtam be a fejemet az irodaajtón. – Lenne itt két jelentkező a törökfürdő állásra. Gyerekkoromtól ismerem őket, rendes, idevalói magyarok.

Ott, állva meg is egyeztek, Frédi bácsi és Fronzi másnaptól hét napon át, kisgatyára vetkőzve tanulta a gózzel történő kényeztetés tudományát. Ezt azért tudom ilyen pontosan, mert én lettem a tolmács a németek, Nádasék és a néha belátogató személyzetis között. A hammam valóban pazar lett, díszse a szállónknak. Boltíves, diszkrét, aranyozott bejárata mögött csipkézett fasafaragások, márványoszlopok és török mintákkal festett kupola borult ránk. Középen egy aranybélésű jakuzzi tündökolt. A sarokban díszes párnákkal borított pihenősarok, ahol a kezelések előtt és után forró keleti teákat szolgáltak fel. Maga a gózfürdő 42 Celsius fokra temperált csempézett helyisége volt, ahol a páratartalom elérte a száz százalékkot. Legfényűzőbbnek a kör alakú harare mutatta magát. Fehér márvány mindenütt, középen egy kisebb kör alakú kőágy két személynek. A falak minden falikutak arany csapokkal, a plafon közepén pedig egy színrany boltív jelképezte

a misztikus Holdat. A tolmácskodás mellett naponta többször a leendő kuncsaft szerepét is el kellett játszanom. Megítatták a teát velem, majd negyed órán át üldögéltem a jakuzziban, miközben testemet ezernyi apró tűszúrásként rohamozta a precíz svájci szerkezet által gerjesztett vízsugár. Az első napokban még zavart, hogy idősebb férfiak meztelenül látnak, de ez Frédi bácsiék és a németek számára is természetes volt, mozgáslataikban soha nem éreztem jelét sem annak, hogy dagadna bennük a férfiasság. Mivel rajtam kívül mindenkin csupán egy derékre tekert törölköző volt, lebuktak volna pillanatok alatt. Persze Krcmarik nem állta meg, hogy gózhőmérséklet-ellenőrzés céljából ne sundörögjön be hozzánk, de azután elmaradt, mert szempillantás alatt átvizesedett a hotel logójával díszített munkaruhája. Megszerettem ezeket a férfiakat az egy héten alatt, még a nyakigláb németet is. Halkan és pontosan adták át, amit tudtak. Az öreg meg a fia pedig alázatosan illesztették be ezt a tudást a saját tudományai közé. Zokszó nélkül izzadtak, finoman kísérgettek át a pihenőből a jakuzziba, onnan a gózba, majd fektettek le a márványágyra. Atdolgozták ujjaiikkal testem minden kis izmát, locsolták rám a meleg és még melegebb vizet, hogy majd a kúra végén mosolyogva öntszenek nyakon néhány kancsó jéghideg vízzel. A szertartás fény pontja volt, amikor habszappannal töltöttek meg egy vászonzsákot, azt felfújták, és gyengéden végig simogatták a testemet. A pórusokon kiáramló hab alatt ellazulva úgy éreztem, ez álmaim munkahelye. Az egy hetes kúra után megifjodva, néhány felesleges zsírpárnácskától megszabadulva de-rűsebben kalauzoltam látogatóinkat. A hammam és benne a két Nádas mester híre gyorsan terjedt. Külön oldalt kaptak honlapunkon, a szobafoglalások megszaporodtak. Lehetett rágós Gasparkovic „bistecca alla fiorentinája”, tévedhetett a sommelier a rosék évjáratait illetően, vagy eláztathatta a zápor a Kis-Duna árterei között csónakázó vendégeket, a hammam-kezelés mindenkit megbékített. Frici bácsi és Fronzi a kezelések után egy-egy vállat, hátat is kiegyenesített, akinek meg nagyobb kórsága volt, annak kezébe nyomták az otthonról hozott füvet, teát, balzsamat.

Viktor érezte, hogy nagy bajt hoz ránk ez a népszerűség. Óvta az öreget attól, hogy túlléje a hatáskörét, de Frédi bácsi azt mondta, ameddig ő nem kér pénzt a csodaszerekért, meg ne tiltsa neki senki, hogy másokon segítsen. Mikor egy szorulásos politikus-feleség – mert politikusok is gyakran jártak nálunk, de az ő számlájukat mindig Pozsonyba kellett küldeni beszkennelve Spacek úr e-mail címére –, az ajándékba kapott kutyabenge, kökényvirág, borsmenta, bodza és kamillavirág alkotta teakeverékből egy evőkanál helyett három deci helyett egy deci vízbe áztatott, majd ivott meg, és töltötte az éjszakát a WC-n ülve, kitört a háború. A képviselő úr reggel üvöltözve hívta fel Spaceket, aki húsz perc múlva a kastélyban volt. Berendelte Alfrédöt és Alfonzt, akik mukkanás nélkül írták alá az előük tett „Munkaviszony megszüntetése közös megegyezéssel” fejléces papirost. mindenki szépen hazament, mi pedig nem győztük elmagyarázni a bejelentkezett vendégeknek, hogy hova lett a Nádas család. Jöttek a helyükre új hammam-mesterek, de gyorsan megbánták a döntést, és a próbaidő alatt elmenekültek a gózból. Hol volt emberünk, hol nem, a vendégek elmaradtak, előbb csak a hét első napjain kerülgettük egymást a kastélyban, később már a hétfégeken, ünnepéken is ritka holló volt a betévedt utas. Viktor erőlködött, programokat szervezett, de sem a lantművész vagy a fővárosi operaénekesnő, sem a fele áron kinált húsvéti Adame-csomag nem volt képes megtölteni a házat. Nádasék meg csendesen dolgoztak tovább otthon, bár a vendékkörük rendesen megváltozott. Eddig a helyi buszmegállóban kellett eligaz-

gatni a hozzájuk érkező betegeket, most meg a luxusautókba épített GPS tréfálta meg az utasokat, és vitte ki őket a halastó partjára. Onnan tolatgattak vissza a templomig, hogy dühöldten belátva tévedésüket, csak kikönyököljenek útbaigazításért a kocsma előtt üldögélőkhöz.

A búcsúvacsorára minden korábbi munkatársat meg kellett hívnom, így őket is. Eljöttek fekete öltönyükben, nyakkendő nélkül, de azért fehér ingben. Az étteremben egy nagy asztalt tettem középre, a többöt kihordattam, hogy ne legyen kínos a sok üres szék. Az ízléstelen barokk nippuszatokat átvittettem a szivarszobába, és körbe-raktam a termet mezei virágokkal. Szomorúan, de a szépen eltelt három év emlékeivel vártuk a tulajdonost és sleppjét. Gasparkovic mégis megemberelte magát, és összszetáktolt egy szolid búcsúvacsorát. Frédi bácsi kedvéért halászlét, Spacek úr kedvéért meg birkapörköltet főzött. Mi, lányok lazacos pennét kaptunk. A vezér és neje csügedten érkeztek, a kosztümös Alizkát terelgette, a gazdasági igazgató, a kontrolling vezető és a jogász „meddig tart vajon ez a bohóckodás” ábrázattal vették körül főnöküket. Ő rövid beszédében méltatta a munkánkat, megköszönte, hogy kitartottunk, és bejelentette, hogy a törvényes juttatásokon túl egy havi átlagbért is kapunk. Erre Krcmarik egyedülüként tapsolni kezdett, a beálló kínos csendet Spacek nyögése törte meg. Kétrét görnyedve esett össze, a gyógyíthatlan gerincsérv izzó fájdalma húgyholyagjáig hatolt, elegáns öltöynadrágjába ürítve annak tartalmát. Saját vizeletében fekve, görcsösen vinnyogott, de a melléje ugró Nádasok felemelték. Frédi hátulról átkulcsolta a karjait, előlről meg Fronzi ölelte át az ágyékánál.

– Lélegezzen aprókat, de lazán, nyugodtan, vezérígazgató úr! – utasította az öreg. A következő pillanatban rántottak egyet a fájdalomtól alélo testen, mire olyan üvöltés jött válaszul, ami még a halastavon ringatózó ladikokat is megremegte. Még kétszer ismételték meg ugyanezt a mozdulatot, majd átadták Spaceket az övéinek. Azok a lakosztályba vitték, kifürdették, a wellnessből én hoztam fel neki fürdőköpenyt. Az intermezzo után borozgatni kezdtünk, a jövőnkrol diskuráltunk. Csöndesen oszlozzatott a társaság, én Mariskával bandukoltam haza. Megírtem neki, ha állást találok Pozsonyban vagy Magyaróráron, beajánlom őt is.

Hónapokkal később hallottam, hogy Spaceket kigyógyította a Frédi bácsi három ráncigája a sérvből, már túl van a dubai úton, fiát átvette egy másik, bár drágább angol egyetem, és Alizka is állást kapott az egyik leányvállalat marketing osztályán. De azt is mesélik, újabb kastélyt nézett ki magának Nyitra mellett, de ott már lovaspólópálya is lesz!